

бюджету за двома наступними етапами: розрахунок видатків бюджету міста і збалансування проекту бюджету.

Література

1. Фінанси [Текст] : підручник / за ред. С. І. Юрія, В. М. Федосова. — 2-ге вид. переробл. та доп. — 2012. — К.: Знання. — 987 с.
2. March, T. Web-Quests for Learning [Електронний ресурс] / T. March. — 1998. — Режим доступу: \www/ URL: <http://www.ozline.com/webquests/intro.html>. — Назва з екрана.
3. Албегова, И. Ф. Веб-квест как инновационная информационно-коммуникационная технология в образовании: сущность и способы применения [Текст] / И. Ф. Албегова, Г. Л. Шамотонова // Дистанционное и виртуальное обучение. — «Известия современного государственного университета». — 2009. — № 7. — С. 7–12.
4. Образовательные веб-квесты [Электронный ресурс] : материалы международной конференции «Информационные технологии в образовании. ИТО-99» / под ред. Я. С. Быховский. — Режим доступа: \www/ URL: <http://ito.bitpro.ru/1999>.
5. Гуревич, Р. С. Веб-квест як інноваційна технологія навчання у вищій і середній школі [Текст] / Р. С. Гуревич, М. Ю. Кадемья // Вісник Луганського національного університету імені Тараса Шевченка. Серія: педагогічні науки. — Луганськ: ЛНУ ім. Т. Шевченка, 2011. — Ч. 1. — Вип. 21(232). — С. 36–45.
6. Нечитайлова, Е. В. Веб-квесты как методика обучения на основе Интернет-ресурсов [Электронный ресурс] / Е. В. Нечитайлова // Проблемы современного образования: Интернет журнал. — 2012. — № 2. — С. 147–155. — Режим доступа: \www/ URL: http://www.pmedu.ru/res/2012_2_13.pdf.
7. Новикова, А. А. Меди образовательные квесты [Текст] / А. А. Новикова, А. В. Федоров // Инновации в образовании. — 2008. — № 10. — С. 71–937.
8. Web-квест как средство повышения эффективности обучения иностранному языку в лингвистическом вузе [Текст] // International Journal of Experimental Education. — 2011. — № 6. — С. 110–112.
9. Lipscomb, G. «I Guess It Was Pretty Fun»: Using Web Quests in the Middle School Classroom [Text] / G. Lipscomb // The Clearing House: A Journal of Educational Strategies, Issues and Ideas. — 2003. — Vol. 76. — Issue 3. — P. 152–155.
10. Проблеми і перспективи розвитку банківської системи України [Електронний ресурс] : Збірник наукових праць. — 2011. —

№ 31. — Режим доступу: \www/ URL: http://archive.nbuv.gov.ua/portal/soc_gum/pprbsu/2011_31/11_31_15.pdf. — Назва з екрана.

МЕТОДИЧЕСКИЕ АСПЕКТЫ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ WEB-КВЕСТА В ПРОЦЕССЕ ОБУЧЕНИЯ БУДУЩИХ ФИНАНСИСТОВ

В статье описывается методика организации Веб-квеста «Составление проекта местного бюджета по доходам», представлена графическая модель методики, перечислены педагогические условия. Описаны алгоритмы работы студентов при выполнении теоретической и практической частей Веб-квеста. Представлены выводы по результатам внедрения квеста и определены направления развития исследования.

Ключевые слова: Веб-квест, компетентность, интерактивный, активизация, финансовая система, местный бюджет, поисковая работа, Интернет.

Олійник Наталія Юріївна, кандидат педагогічних наук, доцент кафедри вищої математики та інформатики, заступник директора з науково-методичної роботи, Харківський торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, Україна, **e-mail: oleynany@mail.ru**.
Дяченко Катерина Сергіївна, викладач кафедри фінансів, Харківський торговельно-економічний інститут Київського національного торговельно-економічного університету, Україна, **e-mail: yoo.katrin@mail.ru**.

Олейник Наталья Юрьевна, кандидат педагогических наук, доцент кафедры высшей математики и информатики, заместитель директора по научно-методической работе, Харьковский торгово-экономический институт Киевского национального торгово-экономического университета, Украина.
Дяченко Екатерина Сергеевна, преподаватель кафедры финансов, Харьковский торгово-экономический институт Киевского национального торгово-экономического университета, Украина.

Oliynyk Nataliia, Kharkov Trade and Economic Institute of the Kyiv National University of Trade and Economics, Ukraine, **e-mail: oleynany@mail.ru**.
Dyachenko Ekaterina, Kharkov Trade and Economic Institute of the Kyiv National University of Trade and Economics, Ukraine, **e-mail: yoo.katrin@mail.ru**.

УДК 338.443:338.49

Левкіна Р. В.

ФОРМУВАННЯ ОРГАНІЗАЦІЙНО-ЕКОНОМІЧНОГО МЕХАНІЗМУ СТАБІЛЬНОГО РОЗВИТКУ АГРАРНИХ ПІДПРИЄМСТВ

В статті розглянуто питання формування організаційно-економічного механізму стабільного розвитку аграрних підприємств. Структура механізму повинна складатися із збалансованих виробничої, управлінської, дослідної компоненти. Отримані висновки дозволяють вирішити проблемне питання стабільного розвитку за рахунок формування та імплементації на макро- та мікро-рівні цілісної концепції організаційно-економічного механізму аграрних підприємств.

Ключові слова: організаційно-економічний механізм, аграрні підприємства, економічний розвиток, продовольство, конкурентоспроможність, ефективність.

1. Вступ

Категорія «організаційно-економічний механізм» є складною та багатогранною, а з огляду на виклики сучасної ситуації в економіці держави та завдання стабілізації

економічного розвитку, опосередкування в цьому процесі функцій держави через низку важелів та інструментів, її важливість набуває пріоритетного значення в усіх сферах економічної діяльності. Не є виключенням аграрний сектор вітчизняної економіки та його продуктові сектори.

2. Постановка проблеми

Аналіз наукових здобутків численних вітчизняних та зарубіжних дослідників дозволили дійти висновку, що наразі в науці не існує цілісної концепції організаційно-економічного механізму розвитку суб'єктів економічних відносин. Пріоритетність інноваційно-інвестиційної моделі розвитку суттєво деформувала перелік факторів, елементів, суб'єктів, інструментів, важелів та засобів впливу на економічні процеси в аграрному виробництві, зробивши організаційно-економічний механізм розвитку, насправді, відкритою системою, яка не втрачаючи ознак системності має збалансовуватися в інтересах суб'єктів, від яких залежить, власне, економічне зростання.

Зважаючи на системний характер організаційно-економічного механізму, який доводиться змістовим наповненням його як економічної категорії, а отже наявністю певних системоутворюючих та системозначимих характеристик, протікання процесів розвитку повинно відповідати певним принципам, імплементація яких має формувати закономірності та визначати періодизацію змін в діяльності суб'єктів економічних відносин. В даному контексті необхідно визначитись з тлумаченнями категорій «система» з огляду на її характеристики та «організаційно-економічний механізм» з огляду на її зміст та умови формування і функціонування.

Сучасна економіка базується на формуванні конкурентоспроможного середовища, основу якого становить застосування ефективного механізму економічного розвитку. Тому галузеві господарсько-економічні відносини потребують формування системи координації діяльності економічних суб'єктів у рамках сформованого інституціонального середовища. Саме відповідні спеціалізовані механізми дозволяють здійснити ринкове саморегулювання конкуренції.

3. Аналіз літератури

Механізм економічного розвитку є багатоплановим, багатоаспектним, його зміст досліджується вітчизняними та зарубіжними науковцями з точки зору теоретичного та галузевого рівнів. Достовірність даного погляду підтверджують наукові праці таких вчених, як І. І. Лукінов, П. Т. Саблук, Ю. О. Лупенко, В. Я. Месель-Веселяк [1], С. М. Кваша [2], М. Й. Малік [3], Ю. Я. Лузан [4], О. В. Мороз та ін. Проте недостатньо вирішеними залишаються питання, що дозволяють остаточно зробити висновок про місце в ньому соціальної та екологічної складової. Проте А. Гальчинський розглядає розвиток як економічний процес та акцентує увагу на антропосоціоцентристській його визначеності [5]. Так саме людина через нескінченне прагнення до нового сприяє розвитку у будь-якому напрямку, в тому числі, економічного розвитку. Концептуальною основою розвитку, в даному контексті, з точки зору А. Гальчинського, є уточнення місця людини в економіці. В сучасних умовах цивілізаційного розвитку людина перестала бути часткою економіки та «перетворюється лише на її функціональну «цеглину». Новий тип економічної реальності — антропосоціоцентристська економіка поєднує в собі соціальну та економічну складові і формує єдине ціле (цілісну взаємозалежну систему).

О. В. Пустовойт пропонує розглядати розвиток української економіки та її суб'єктів господарювання

з позицій стійкості до впливу факторів зовнішньої кон'юнктури, що є справедливим по відношенню до аграрних підприємств, які мають великий економічний потенціал на зовнішньому ринку і водночас залежать від нього [6]. Тому для зменшення їх залежності, на думку О. В. Пустовойт, необхідно розробити національні проекти щодо розвитку підприємств та збільшення обсягів їх виробництва для кінцевого споживання на внутрішньому ринку. Для промислових підприємств пропонується розвиток імпортозаміщення, поглиблення ступеня переробки наявних запасів природних ресурсів, випуск нових товарів, розвиток інвестування. Безумовно названі заходи є справедливими і для переробних підприємств, що використовують сільськогосподарську продукцію. Адже орієнтація їх на імпорту сировину, що постачається переважно за демпінговими угодами не дозволяє вести добросовісну конкуренцію та здійснювати розвиток на справедливій основі. втрата вітчизняних виробників, а у деяких випадках і галузей сільського господарства має негативні соціальні наслідки для сільського населення. Це безробіття та вимушений пошук роботи у великих містах, житлові проблеми та невідповідність рівня кваліфікації та напряму освіти новій роботі та ін. [7]. Таким чином формується нова спеціалізація не лише для аграрних підприємств, а й для країни в цілому, а у випадку України, це ще й орієнтація на сировинну спеціалізацію та втрата традиційних ринків збуту високотехнологічної продукції.

4. Основна частина

Економічний розвиток безпосередньо пов'язаний із необхідністю сприяння підвищенню соціально-економічної ефективності у конкретних цільових ринках. Він забезпечує організаційну, координаційну, захисну, інноваційну, інституціональну діяльність підприємств. На нашу думку, головним завданням економічного розвитку аграрного виробництва в країні необхідно вважати стабілізацію розвитку галузі; підвищення рівня продовольчої безпеки та формування умов для максимальної продовольчої незалежності від інших країн світу. Важливим є можливість забезпечення паритету відносин між окремими галузями. Звичайно, держава відіграє роль координатора та визначає напрямки стабільного розвитку організаційно-економічного механізму аграрних підприємств [8]. Як зазначають В. П. Рябоконь та О. М. Супрун [9], у результаті формується економічний порядок, що представляє економічний механізм як інституціональну систему. Звичайно принципи ринковості й конкурентоспроможності та державне регулювання повинні одночасно впливати на нього для забезпечення балансу їх інтересів. Саме через економічні інтереси потрібно створити умови для сприяння розвитку аграрної сфери виробництва у напрямку забезпечення суспільства дешевим продовольством. Насамперед необхідно виокремити такі з них, як: поступове наближення доходів та витрат у агропродовольчому виробництві; формування монополізованих каналів збуту продукції; формування та ефективне використання ринкових важелів для розвитку аграрного виробництва; запровадження дієвих компенсаційних механізмів на усіх ланках аграрного виробництва; забезпечення міжгалузевого обміну на еквівалентних засадах; обмеження впливу посередників та інших суб'єктів ринкової інфраструктури на процеси

ціноутворення, з метою формування конкурентного середовища; мотивація праці.

Концептуальна модель удосконалення механізмів економічного регулювання аграрного виробництва представлена у [9], в її основі покладено принципи неспроможності ринкового механізму досконало упорядкувати взаємодію агентів ринку, тому провідна роль приділяється саме політичним, правовим, соціальним, суспільним та економічним інститутам. На їх думку, потрібно здійснити модернізацію механізму економічного регулювання аграрних відносин. Зазначено, що об'єктивною умовою розвитку аграрного виробництва є прагнення до еквівалентного обміну, а магистральним напрямом розв'язання проблеми є оптимізація інституціональної структури цінового механізму щодо підвищення доходів аграрних виробників за рахунок зниження рівня цінового диспаритету; зниження варіації цін на сільськогосподарську продукцію; підвищення питомої ваги її рівня оплати праці у структурі собівартості.

З іншого боку, Л. Недільська наголошує, що останнім часом має місце значна концентрація землекористування, що супроводжується через функціонування агрохолдингів та нових вертикально і горизонтально інтегрованих об'єднань, до складу яких входять аграрні підприємства, переробні, елеватори, транспортні та торгівельні організації, наукові установи тощо. Саме багатофункціональність агропромислового виробництва лежить в основі тези про його високе не лише виробниче значення для забезпечення сировиною та продовольством, а й через створення незамінних суспільних благ. Серед таких є: продовольче самозабезпечення країни, надання можливостей і засобів для життєдіяльності та відтворення сільського населення, підтримання екологічної рівноваги та збереження агроландшафтів [10]. Розглядаючи соціо-економічну модернізацію як адаптацію вітчизняної аграрної політики до прогресивних світових тенденцій аграрного розвитку, підкреслюється необхідність збалансування їх шляхом поєднання зусиль різних суб'єктів господарювання.

Виходячи з наведеного вище, структура організаційно-економічного механізму розвитку аграрних підприємств на ринку повинна бути визначеною у зв'язку з конкретними операторами ринку через їх економічні інтереси. Так системність механізму розвитку підприємства на мікрорівні полягає у збалансуванні виробничої, управлінської, дослідної компоненти, що відіграють провідну роль у його функціонуванні.

5. Висновки

1. Результати виконаного критичного аналізу найбільш значимих наукових поглядів різних авторів на сутнісно-змістовне наповнення категорії «організаційно-економічний механізм» доводять, що єдність позицій дослідників полягає в необхідності досягнення стабільності параметрів механізму як системи в залежності від її ієрархії та внутрішньої побудови, яка дозволить забезпечувати зростання ефективності діяльності аграрних підприємств.

2. В сучасних умовах стосовно аграрного виробництва, в цілому, мова має йти, скоріше про стабілізацію його розвитку ніж про збільшення ефективності виробництва, оскільки саме природні фактори є найбільш впливовими на рівень ефективності виробництва. Створення умов забезпечення в подальшому його стабільного

розвитку визначаються, здебільшого, через покращання показників виробничо-комерційної діяльності.

3. Виконані узагальнення дозволяють стверджувати, що вирішити проблемне питання стабільного розвитку можливо за рахунок формування та імплементації на макро- та мікро-рівні цілісної концепції організаційно-економічного механізму аграрних підприємств, концептуальні основи побудови якої і закладені в даному дослідженні.

Література

1. Месель-Веселяк, В. Я. Підвищення конкурентоспроможності аграрного сектору економіки України [Текст] / В. Я. Месель-Веселяк // Економіка АПК. — 2007. — № 12. — С. 8–14.
2. Кваша, С. М. Наукові підходи до регулювання аграрного ринку [Текст] / С. М. Кваша // Економіка АПК. — 2006. — № 7. — С. 42–45.
3. Малік, М. Й. Конкурентоспроможність аграрних підприємств: методологія і механізми [Текст] / М. Й. Малік, О. А. Нужна. — К.: ННЦ ІАЕ, 2007. — 270 с.
4. Лузан, Ю. Я. Організаційно-економічний механізм забезпечення розвитку агропромислового виробництва України [Текст]: монографія / Ю. Я. Лузан. — К.: ННЦ ІАЕ, 2010. — 472 с.
5. Гальчинський, А. Економічний розвиток: методологія оновленої парадигми [Текст] / А. Гальчинський // Економіка України. — 2012. — № 5. — С. 4–17.
6. Пустовойт, О. В. Системна нестійкість і альтернативи розвитку української економіки [Текст] / О. В. Пустовойт // Економіка України. — 2012. — № 5. — С. 32–43.
7. Балакірева, О. М. Взаємозв'язок економічної нерівності, соціального відторгнення та соціальної мобільності [Текст] / О. М. Балакірева, А. М. Ноур // Економіка України. — 2012. — № 5. — С. 86–96.
8. Діброва, А. Д. Державне регулювання сільськогосподарського виробництва: теорія, методологія, практика [Текст] / А. Д. Діброва. — К.: ВПД Форум, 2008. — 488 с.
9. Рябоконь, В. П. Ефективність функціонування та удосконалення механізмів економічного регулювання аграрного виробництва [Текст] / В. П. Рябоконь, О. М. Супрун // Економіка АПК. — 2012. — № 6. — С. 6–12.
10. Недільська, Л. Українська модель аграрного розвитку та її соціоекономічна переорієнтація (засідання «круглого столу») виробництва [Текст] / Л. Недільська // Економіка АПК. — 2012. — № 5. — С. 175–177.

ФОРМИРОВАНИЕ ОРГАНИЗАЦИОННО-ЭКОНОМИЧЕСКОГО МЕХАНИЗМА СТАБИЛЬНОГО РАЗВИТИЯ АГРАРНЫХ ПРЕДПРИЯТИЙ

В статье рассмотрен вопрос формирования организационно-экономического механизма стабильного развития аграрных предприятий. Структура механизма должна состоять из сбалансированных производственной, управленческой, и исследовательской компоненты. Полученные выводы позволяют решить проблемный вопрос стабильного развития за счет формирования и имплементации на макро- и микро-уровне целостной концепции организационно-экономического механизма аграрных предприятий.

Ключевые слова: организационно-экономический механизм, аграрные предприятия, экономическое развитие, продовольствие, конкурентоспособность, эффективность.

Левкіна Руслана Володимирівна, кандидат економічних наук, доцент, кафедра економіки та маркетингу, Харківський національний технічний університет сільського господарства імені Петра Василенка, Україна, e-mail: Levkina@3g.ua.

Левкіна Руслана Владимировна, кандидат экономических наук, доцент, кафедра экономики и маркетинга, Харьковский национальный технический университет сельского хозяйства имени Петра Василенко, Украина.

Levkina Ruslana, Kharkiv Petro Vasylenko National Technical University of Agriculture, Ukraine, e-mail: Levkina@3g.ua